Knihovna Ústeckého kraje

Tisková zpráva
22. říjen 2026

Co s námi dělají digitální doba a umělá inteligence? O čtenářství v Ústí debatovali odborníci

Čtenářství se mění a knihovny se musí měnit s ním. To byl společný jmenovatel letošní odborné konference Drsné knihovny současnosti, kterou ve středu 21. října uspořádala Knihovna Ústeckého kraje. Na konferenci s podtitulem *Čtenářství v době změn* se v historické budově v ulici W. Churchilla sešlo kolem sedmdesáti knihovníků, pedagogů a zástupců odborné veřejnosti z celého Ústeckého kraje i z Prahy. Největší ohlas měly příspěvky novináře Pavla Kasíka o čtení v éře umělé inteligence a literárního vědce prof. Jiřího Trávníčka o proměnách čtenářských návyků.

Konference se konala pod záštitou radního pro kulturu a památkovou péči Ústeckého kraje Ing. Vlastimila Skály, spolu s ním ji zahájili ředitel Knihovny Ústeckého kraje Ing. Michal Satrapa a předsedkyně SKIP – Drsný Sever Mgr. Dagmar Kučerová.

„Téma Čtenářství v době změn jsme zvolili proto, že čtenářské návyky se proměňují a knihovny na to potřebují reagovat. Zajímá nás, jak dnes děti a mladí lidé ke čtení přistupují a co jim může pomoci, aby pro ně četba zůstala přitažlivá a smysluplná," vysvětluje vedoucí Oddělení regionálních funkcí Jana Bednářová.

Dopoledne otevřel prof. Jiří Trávníček z Ústavu pro českou literaturu AV ČR. Na základě výzkumů čtenářství z let 2007–2023 ukázal, kdo dnes v Česku čte nejvíc, jak si stojíme ve srovnání s jinými zeměmi a co s naším čtením dělá digitální doba. Mgr. Pavlína Lišovská z Knihovny Jiřího Mahena v Brně pak představila generaci Z a možnosti práce s dnešními teenagery v knihovnách. Dopolední blok doplnily příspěvky PhDr. Anežky Grimové o knihovnách jako opoře škol, autorek programu Molekuly čtení Terezy Booth a Kateřiny Špronglové a ukázka edukačních pomůcek Regionálního edukačního centra.

Odpoledne zahájila svižná PechaKucha na téma, co v knihovnách fungovalo a co selhalo v podpoře čtenářství. Vrcholem dne byla přednáška vědecko-technologického novináře Pavla Kasíka *Čtení bez čtení?* o tom, jak v éře umělé inteligence zůstat zvědavými lidmi, proč nás souhrny od chatbotů mohou ukolébat iluzí porozumění a co může knihovna nabídnout ve světě, ve kterém nám AI texty „předžvýká".

„Knihovny v kraji dnes dělají obrovský kus práce, která není na první pohled vidět. Konference jako Drsné knihovny současnosti ukazují, že nejsme jen místem, kde se půjčují knihy, ale živým prostorem, kde se hledají nové cesty ke čtenářům. Když se tu potkají kolegové z malých obecních knihoven, velkých městských institucí i odborníci zvenčí, vzniká přesně ta výměna zkušeností, kterou obor potřebuje," říká ředitel Knihovny Ústeckého kraje Michal Satrapa.

Program uzavřely praktické workshopy o čtení jako nástroji wellbeingu, o využití robotů Ozobot a Bee-Bot pro rozvoj čtenářské gramotnosti a o tom, jak nalákat teenagery na sto lekcí ročně.

Veronika Balcarová
Mluvčí knihovny